

SALTÄREN

SALTSJÖBADENS FÖRSAMLINGSBLAD

NR 4 2019

Möt

**MARIKA
MARKOVITS**

18 år av minnen

KYRKOHERDE THOMAS ARLEVALL SLUTAR

**VÄLKOMMEN
TILL SALTIS**

**MEDELTIDSMARKNAD GEMENSKAP I SORGEN STARTGUDSTJÄNST MUSIKAL
SLAGET VID STÄKET SJUNG I KÖR LÄXHJÄLP BABYSÅNG SKOGSÖMORGON**

20 sidor

Tiden går fort. Men det var bara för 4 år sedan som den stora flyktingströmmen nådde Sverige. I det kaos som uppstod spelade ideella krafter en viktig roll för att lösa situationen. Frivilliga strömmade till och spontana nätverk uppstod. Ett av dessa nätverk var Välkommen till Saltis, som fortfarande är aktivt, fast med en annan inriktning. Läs mer om nätverket i detta nummer.

Marika Markovits har varit direktor för Stadsmissionen sedan 2004. För Saltaren berättar hon om det diakonala arbetets utmaningar och möjligheter i vår tid.

Missa inte heller intervjun med Thomas Arlevall som för 18 år sedan kom till Saltsjöbaden som församlingspräst för att arbeta med inriktning på ungdomar. När han nu slutar är det i egenskap av kyrkoherde. 18 år av tusentals möten med saltisbor i olika generationer.

Vi har också gjort ett besök på Skogsö på 300-årsdagen av slaget vid Stäket. Och som vanligt, mycket av det som är på gång i församlingen. Bläddra och läs. 20 sidor ligger framför dig.

Med hopp om en skön höst!

SALTAREN

Ansvarig utgivare: Thomas Arlevall **Korrektur:** Lisbet Wennerström **Grafisk form:** september
Tryckeri: Typografiska Ateljén **Foto framsida:** Arne Hyckenberg

Saltsjöbadens församling

Adress: Kyrkplan 1, 133 34 Saltsjöbaden **Tel:** 748 19 00
E-post: saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se **Webb:** svenskakyrkan.se/saltsjobaden
Sociala medier: facebook.com/saltsjobaden, twitter: @merasaltis instagram: @merasaltis
Bankgiro: 513-0976 **Swish:** 1230929885 **Saltsjöbadens Diakoni Bankgiro:** 119-3440



Thomas Arlevall
Kyrkoherde
748 19 11



Kerstin Braathen
Kyrkoherdens
assistent
Integrationsarbete
748 19 09



Carina Nilsson
Präst
748 19 12



Karin Aldén
Präst
076-1250713
(from 1/10)



Katja Sjölander
Kyrkomusiker
748 19 15



EvaMarie Agnelid
Kyrkomusiker
748 19 16



Ulrica Hamrin
Pedagog
Diakoniansvarig
748 19 14



Christian Olsmalm
Församlings-
assistent
748 19 37



Christina Cervin Enell
Kyrkoskrivare
748 19 00



Lena Brännvall
Kyrkogårdsföre-
ståndare, Skogsö
748 19 21



Tom Hedberg
Tjänstledig



Tommy Zakrisson
Vaktmästare
Kyrkan, Skogsö
748 19 02



Martina Ekdahl
Vaktmästare
Skogsö
748 19 10



Patrick Bochmann
Vaktmästare
Skogsö
748 19 23



Micke Jakobsson
Gravärenden
Administratör
748 19 20



Sanna Vallgren
Administratör,
Vaktmästare
748 19 00



Erika Klingemo
Förskolechef
748 19 35

Förskolan Nyckelpigan 748 19 31-34 **Ekonomi** 748 19 07
Kyrkorådets ordförande Per Jedefors, 748 19 08 **Kyrkofullmäktiges ordförande** Lars Berglund

FÖLJ SALTSJÖBADENS FÖRSAMLING PÅ INSTAGRAM

På @merasaltis hittar du bilder från livet i församlingen och på Skogsö.



@merasaltis: Under Kristi himmelfärds-
helgen var Vokalensemblen Alicia på turné
till Helsingfors. Här en bild från Johannes-
kyrkan.



@merasaltis: Dagens sommarcafé flyttade
inomhus men det var lika väljudande och
välsmakande som vanligt!



@merasaltis: Idag stod konfirmand-
foto på agendan – alltid en utmanade
uppgift...

HÄNDER I HÖST

**8
SEPTEMBER**

Vi startar vi upp hösten med **"start-gudstjänst"** kl 11.00. Körsångare i alla åldrar, frivilliga, medarbetare m fl. På eftermiddagen kl 16.00 **Sensommarkonsert** med Stockholm Brass Quintet.

Under höstens första **tisdagslunch** (kl 12.00) möter du Carin Hildebrand och Kjell Borking som berättar om när de introducerade segling i en kinesisk kuststad (obs anmälan, se sid 18).

Varje onsdag kl 10.00-12.00 finns vi **på plats i Saltsjöbadens centrum**. Du hittar oss inne på Sweet & Pure. Kom och prata en stund med oss över en kopp kaffe.

**10
SEPTEMBER**

Föredrag kl 19.00 av Gunnar Granberg om Franciskus – **en av medeltidens största genier**, men i munk-dräkt.

Söndagsskola för barn i samband med söndags-gudstjänsten kl 11.00.

**11
SEPTEMBER**

**15
SEPTEMBER**

Återvändardag kl 13.00-14.30 på Skogsö kyrkogård och kapell.

**29
SEPTEMBER**

**6
OKTOBER**

Mässa kl 11.00 med **avtackning** av kyrkoherde Thomas Arlevall. Efteråt blir det mingel med möjlighet att säga "hej då" till kyrkoherden.

Medeltidsmusik och medeltidsmarknad på Tacksägelsedagen. Start kl 11.00.

TIPS: Scanna QR-koden med din telefon så kommer du direkt till svenskakyrkan.se/saltsjobaden där du hittar information om allt som händer under hösten.



**13
OKTOBER**

**20
OKTOBER**

Min kyrka kl 11.00 där barnkörerna framför **musikalen "Legenden om de tre träden"**. Kl 18.00 Ungdomskören **Cantemus** från Nyköping sjunger under ledning av Jenny Tjärnström.

TIPS: Ladda ner appen Kyrkguiden i din telefon för information om andakter/gudstjänster/mässor.



FÖREDRAG

Franciskus

Lyssna till teol. dr. Gunnar Granberg som ger ett föredrag om Franciskus – en av medeltidens största genier, men i munkdräkt.

Tisdag 10 september kl 19.00, Saltsjöbadens församlingshem

SALTSJÖBADENS CENTRUM

I centrum

Varje onsdag finns en präst tillsammans med en medarbetare i personalen på caféet Sweet & Pure i centrum. Kom och prata en stund över en kopp kaffe!

Onsdagar kl 10.00-12.00, Sweet & Pure, Saltsjöbadens centrum, start 11 september

MORGONBÖN

Skogsö morgon

Skogsö är en omtäckt plats för rofyllda strövtåg och enskild meditation. Hösten bjuder på ett härligt lugn. Varje onsdag är det morgonbön i kapellet.

Morgonbön, onsdagar kl 09.00, Skogsö kapell.

HÖSTSTART

UPPSTART OCH KONSERT



Foto: Arne Hyckenberg, Magnus Selander

HÖSTEN I SALTIS börjar med traditionsenlig "Startgudstjänst för en härlig hösttermin". Kyrkokören, Vokalsembeln Alicia, Saltarkören, barnkörer, personal/medarbetare, frivilliga m fl!

Lite senare samma dag blir det sensommarkonsert med Stockholm Brass Quintet som bjuder på sprakande brassmusik av bland annat Tarrodi och Previn.

STARTGUDSTJÄNST OCH KONSERT

Söndag 8 september kl 11.00, Uppenbarelskyrkan, Startgudstjänst
Kl 16.00, Uppenbarelskyrkan, Stockholm Brass Quintet, fri entré.

GEMENSKAP I SORGEN

SORGEGRUPP

HAR DU förlorat en anhörig eller vän? Gemenskap i sorgen är samtalsgruppen där du får sätta ord på smärtan. Här får du träffa andra i samma situation. Varje träff har ett tema. Träffen inleds med att gruppleddare Carina Nilsson, präst presenterar temat utifrån sina erfarenheter. Tillsammans hjälper vi varandra en bit genom sorgen.

DAGTID ELLER KVÄLLSTID

I höst erbjuds sorgegrupp både dagtid och kvällstid. Läs mer om sorgegrupperna på sid 18 eller svenskakyrkan.se/saltsjbaden

LÅT MIG VÄRMA DIN FRUSNA SJÄL

KÖRBESÖK

20 OKTOBER gästas Uppenbarelskyrkan av ungdomskören Cantemus från Nyköping. Kören leds av Jenny Tjärnström, som tidigare arbetat som musiker här i Saltsjöbaden:

– Det blir sånger om hur vi kan vårda den jord vi satts att förvalta. Att en hållbar värld också handlar om hur vi vårdar varandra och våra relationer

KONSERT

Söndag 20 oktober kl 18.00, Uppenbarelskyrkan
Ungdomskören Cantemus från Nyköping sjunger under ledning av Jenny Tjärnström.

MIN KYRKA

MUSIKAL

I VÅRAS framförde barn- och diskantkörerna musikalen *Legenden om de tre träden*. Musikalen bygger på en gammal legend om tre träd och tar oss med in i en berättelse om drömmar, liv och död. Söndag 20 oktober finns chansen att höra musikalen igen!

MIN KYRKA MED MUSIKAL

Söndag 20 oktober kl 11.00, Uppenbarelskyrkan
Barn- och diskantkörerna framför musikalen *Legenden om de tre träden*, under ledning av EvaMarie Agnelid. Efteråt pannkakor!

LUNCH & FÖREDRAG

Tisdagslunch

Konceptet är beprövat. Intressanta föreläsare i kombination med lunch i församlingshemmet. Naturligtvis finns det tid för samtal. På sidan 18 finns mer information om medverkande. En kvart före lunchen är det en enkel lunchandakt i kyrkan.

Tisdag 10 september kl 12.00 (anmälan senast 8 september), tisdag 8 oktober kl 12.00, (anmälan senast 1 oktober) och tisdag 12 november kl 12.00, (anmälan senast 3 november). Anmälan: carina.c.niksson@svenskakyrkan.se, eller 08-748 19 00 (vx).

TA TON

Sjung i kör

I Saltsjöbadens församling finns körer för nästan alla åldrar. En del kräver inga förkunskaper. Andra kräver att du har körvana och kan läsa noter. Körerna framträder på konserter och deltar i gudstjänster.

Läs mer på sid 18.



Foto: Arne Hyckenberg

ÖPPET HUS

BABYSÅNG & CAFÉ

TRÄFFA andra barn och föräldrar. Under "babysångstunden" sjunger vi både kända och nya sånger och barnen får utforska musik och rytmer med sina sinnen.

ÖPPET HUS BABYSÅNG & CAFÉ

Torsdagar kl 09.30-12.00, Prästgården.

Musikstunder: kl 10.00 för barn 10 månader och uppåt, kl 11.00 för barn 0-9 månader.

MEDELTIDSDAG

TACKSÄGELSESDAG MED MEDELTIDSTEMA

TACKSÄGELSESDAGEN är den söndag under kyrkoåret som speciellt fokuserar på lovsång, glädje och tacksamhet. Traditionellt är det en dag då man gärnar med sig frukt och annat till kyrkan för att delas ut eller säljas. Bibeltexterna på Tacksägelsesöndagen handlar om tacksamhet och sång över livet och det goda Gud ger.

I UPPENBARESEKYRKAN har firandet av Tacksägelsesdagen de senaste åren haft ett medeltidstema. Så blir det också i år. Mässan har inslag av äldre liturgi med rökelse, knäfall och liturgisk dans. Saltsjöbadens kyrkokör kommer att kompas av musikgruppen Frispel som

specialiserat sig på medeltida musik och hur den kan spelas idag.

EFTER MÄSSAN fortsätter medeltidstemat och gemenskapen på kyrkbacken. Precis som tidigare år blir det aktiviteter som bågskytte och hästskokastning med mera. Det kommer att finnas mat att köpa och Internationella gruppen kommer att ha försäljning av hembakat till förmån för det internationella arbetet.

MEDELTIDSMUSIK OCH MARKNAD

Söndag 13 oktober kl 11.00 Uppenbaresekyrkan Tacksägelsesöndag med medeltidsmusik och marknad, Saltsjöbadens kyrkokör, Ensemble Frispel, Ulrica Hamrin, dans.

SAMTAL

BIBELTEXT-SEMINARIER

UNDER HÖSTEN finns tillfälle att vara med och samtala kring olika bibeltexter.

–Under anspråkslösa former samtalar vi om bibeltexterna - deras historia samt deras mening, innehåll och betydelse i vårt eget och i vår församlings liv. Vi lyssnar till varandras frågor och synpunkter och delar erfarenheter och tankar omkring livets små och stora frågor. Som utgångspunkt har vi oftast den gångna och den kommande söndagens gudstjänsttexter, berättar prästen Claes-Otto Hammarlund som leder samtalen.

BIBELTEXTSEMINARIER

Torsdagar, ojämna veckor, 12 september - 5 december, kl. 17.00-18.45, Saltsjöbadens församlingshem. Ingen anmälan, inga förkunskaper krävs,

Efter arton och ett halvt år i Saltsjöbaden slutar kyrkoherde Thomas Arlevall och går vidare till en tjänst som församlingspräst i Sundbybergs församling.

18 ÅR

av möten

TEXT OCH FOTO: ARNE HYCKENBERG

När Thomas kom till Saltsjöbaden i januari 2002 var det som församlingspräst med inriktning på ungdomar. Han kom då från Göteborg och Näsets församling, på Västkusten

–Innan jag började här bodde vi i Majorna i Göteborg. När vi kom hit och flyttade in i vaktmästarbostaden bredvid kyrkan trivdes vi direkt. Det som slog oss var skillnaden mellan Majorna med alla ljud och läten överallt och den tystnad som var här. Det var fascinerande och naturnära och vi tyckte det var skönt med tystnaden. På sätt och vis var Saltis lite likt Näset. Det var nära havet och hade en liknande bebyggelse och miljö, säger Thomas Arlevall.

Ni flyttade från Göteborg till Stockholm.

Hur var den omställningen?

–Vi tänkte nog inte att vi skulle stanna så länge och såg framför oss att vi skulle flytta tillbaka till Göteborg någon gång. Under den första tiden saknade jag Västkusten, men sedan när det gått några år, kände jag mer och mer att jag hörde ihop med den här platsen. Det finns ett starkt engagemang både för kyrkan och för olika föreningar i det lokala samhället här.

THOMAS KOM till församlingen för att arbeta med inriktning på ungdomar. När han nu slutar är det i egenskap av kyrkoherde. Däremellan har han hunnit med att göra det mesta en prästtjänst kan innebära.

–Jag har fått göra så mycket i församlingen. Det har varit oerhört lärorikt att få prova på allt som en församlingspräst kan arbeta med och att också få vara med och ta ansvar för det. Det är helheten som gör prästjobbet så givande. Att ha gudstjänst med barn är så roligt. Barn är omedelbara och naturliga där de är, även i kyrkan. Samtidigt är det himla kul med konfirmander. Att få tala med vuxna om tron är också spännande. Sedan är det dop, begravningar och gudstjänster.

Jag vill vara en del av allt, men med vissa fokus. Det är ett arbete där inga dagar blir lika.

Hur såg din väg till tron ut och hur kom det sig att du blev präst? Fanns det andra yrkesbanor du funderade på?

–När jag var i sex-, sjuårsåldern fick jag en Barnens Bibel som jag läste på egen hand. Det byggde min tro väldigt mycket, så att bibelns berättelser blev viktiga för mig. När jag konfirmerade mig började jag läsa den vanliga bibeln mer och fortsatte sedan med det. Men min tro var personlig och jag gick inte i kyrkan.

THOMAS OM..

Hur många kyrkliga handlingar har du hunnit med under dina år i Saltsjöbaden?

– Jag har funderat en del på det och det måste vara runt 500 begravningar, lika många dop och runt 100 vigslar.

Vad kommer du sakna med Saltsjöbaden?

–Naturen och alla människorna.

Vad tror du folk inte vet om Uppenbarelsekyrkan?

– Att det finns ett rum bakom orgeln.

Har du någon favoritplats på Skogsö?

– Stenlabyrinten utanför kapellet, en plats med överblick.

Beskriv Skogsö med tre ord för någon som inte varit där

– Vatten, skog och gravar.

Vad firar du helst, påsk eller jul?

– Påsk.

Kommer du att fortsätta läsa Saltaren?

– Ja, på nätet.

Vilket bibelord tänker du oftast på?

– Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.

I gymnasieåldern blev det mer kontakt med olika kyrkor, eftersom jag började spela i band och det var i kyrkor och församlingar vi repeterade och hade spelningar. Under den här tiden höll jag på med både musik och teater. Jag gick på Skara skolscen och sökte in till Göteborgs scenskola, som första reserv. När jag inte fick platsen började jag undra om jag verkligen skulle bli skådespelare. Medan jag satt och funderade på det, kom det som blev mitt kall. Jag hörde ingen röst, men i mitt huvud formulerades meningen ”du ska bli präst”. Ingen i min släkt hade varit präst och jag hade inte tänkt bli det heller. När jag sedan sökte in till prästutbildningen på Göteborgs universitet blev jag första reserv, precis som när jag sökte till scenskolan. Den här gången kom jag in.

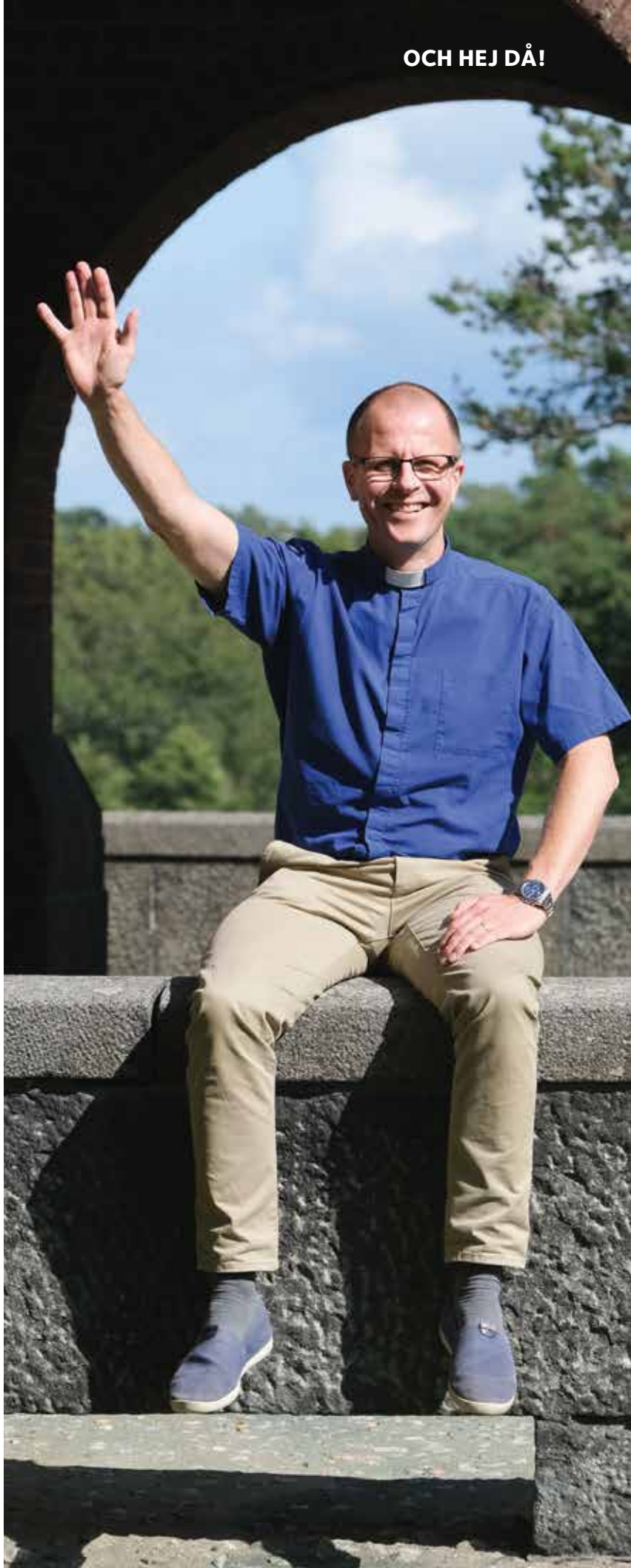
»Det finns ett starkt engagemang både för kyrkan och för olika föreningar i det lokala samhället här.«

Nu börjar du som församlingspräst i Sundbyberg. Varför blev det just där?

–De gånger jag varit i Sundbyberg har jag känt en dragning dit. Jag vet inte riktigt vad det beror på. Kanske finns det något i Sundbyberg som liknar Majorna och Göteborg. Det är en snabbt växande stad med både arbetare och nya företag. I början av året var jag och min fru Pernilla på en konsert i Sundbybergs kyrka. Då tänkte jag att här skulle jag kunna jobba. Ett par månader senare blev en tjänst ledig i församlingen. Inriktningen är församlingspräst med fokus på barnfamiljer i Ursvik, där det är många nyinflyttade och inte finns någon kyrka. Jag gillar att jobba med barn och familj för då träffar man alla generationer. Och sedan gillar jag att vara kyrka utan att vara i en kyrka. Hur gör man, i den nya tid vi befinner oss i, för att skapa möten och relationer som blir en brygga för människor in i kyrkan? Det är spännande och det blir en utmaning.

Har du något råd till din efterträdare som kyrkoherde här i Saltsjöbaden?

–En av de saker jag är mest stolt över att ha fått arbeta med under de här fyra åren som kyrkoherde är att kyrkan ska vara mitt i byn. Det är viktigt med möten och relationer, men inte bara inom kyrkans fyra väggar. Vi måste försöka vara utåtriktade så mycket vi mäktar med och hinner. Den inriktningen fanns förut och jag tycker vi har lyckats fortsätta med det. Det är vad jag skulle önska att nästa kyrkoherde tog med sig. Det är inte bara Saltsjöbaden som ska komma till kyrkan, utan kyrkan som ska komma till Saltsjöbaden, säger Thomas Arlevall.





OM MARIKA

Marika Markovits är präst i Svenska kyrkan och har arbetat många år i förort med fokus på barn och unga. Marika har stor erfarenhet av att arbeta i samverkan med socialtjänst, skola, polis och barn- och ungdomspsykiatri. Marika har arbetat inom Stockholms Stadsmission sedan 2003 och som direktör sedan 2004.

Stockholms Stadsmission har bedrivit socialt arbete bland utsatta människor i Stockholm sedan 1853. Marika Markovits är direktor för Stadsmissionen sedan 2004. I vår kommer hon till ett frukostseminarium i Saltsjöbaden för att berätta om det diakonala arbetets utmaningar och möjligheter i vår tid. Men Saltaren har träffat henne redan nu.

ORGANISERAD

”nästankärlek”

TEXT OCH FOTO: ARNE HYCKENBERG

Vad är egentligen diakoni?

– Jag brukar säga att diakoni är kyrkans sätt att organisera ”nästankärlek”. Kärleken till medmänniskan är det uppdrag som alla döpta har att tjäna sin nästa. Man kan också säga att det är socialt arbete på kristen grund, säger Marika Markovits.

Hur hänger kyrkan och Stadsmissionen ihop?

– Verksamheten i Stadsmissionen har alltid haft en stark koppling till kyrkan och man har alltid tänkt att tron är ett redskap för människor att få upprättelse. Vår gemensamma nämnare är den kristna grundsynen. En stadsmission är inte en församling, eller kyrka. De har fått det avgränsade uppdraget att utifrån den kristna värderingsgrun-

den bedriva social hjälpverksamhet, vård eller utbildning av barn och unga. Stadsmissionernas uppdrag är att professionalisera och fördjupa detta diakonala arbete.

– Det betyder inte att vi tar över det diakonala uppdraget som kyrkan har. När de första stadsmissionerna startade 1842 i Glasgow, i Skottland, var det ett svar på den ökade sociala utsatthet som uppstod i storstäderna i samband med inflyttning från landsbygden. Många kristna människor i församlingarna såg att det fanns en nöd man måste möta på helt nya sätt. För att samla kompetens och kunna göra mer riktade specifika insatser valde man då att bilda den här typen av sällskap. Bara tio år senare, 1853, startade Stockholms Stadsmission. Man

var alltså ganska snabb här med att hämta hem idén från Skottland.

– Jag tror man såg stadsmissionerna som ett enklare sätt att snabbt kunna mobilisera och engagera sig. Carl Olof Rosenius, Mathilda Foy och andra som var aktiva i början var också de som drev förnyelsen och utvecklingen på 1800-talet. Rosenius startade Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och Foy var delaktig i Ersta diakonianstalt. Jag tror inte de såg statskyrkan som enkel att bedriva utvecklingsarbete inom. Det har alltid funnits människor med missbruk, psykisk sjukdom och kriminalitet. Det är sådant som är svårt att ta in i församlingens reguljära verksamhet med gudstjänster, konfirmationsundervisning och kyrkliga handlingar. I början fick Stockholms Stadsmission hyra lokaler i Betel, en EFS-församling. Efter 50 år tyckte församlingen att verksamheten var för bullrig så man blev tvungen att flytta. Då köpte man lokalerna i Gamla stan, där vi nu har suttit i 100 år.

»Det har alltid funnits människor med missbruk, psykisk sjukdom och kriminalitet.«

»Vi som har byggt ett liv här
behöver orka vara lite öppna och nyfikna på människor som
nyligen har kommit. Om man bara bemöts med ointresse,
likgiltighet, eller rent av fientlighet,
sker ingen integration.«

Vilka förändringar har du sett i det diakonala arbetet sedan du började på Stockholms Stadsmission?

– Församlingar som tidigare drivit lite mer arbetskrävande sociala insatser, som härbärgen, väljer idag ofta att överlåta det till nybildade stadsmissioner. Jag tror det handlar mycket om bemanning, brand-säkerhetsregler och tillstånd från olika myndigheter som man annars inte arbetar med. Det blir för stor splittring för församlingarna att bedriva tyngre socialt arbete. Ser man lite mer realistiskt på vad en församling kan göra, är essensen i församlingsdiakoni något som väldigt få andra kan erbjuda, nämligen en gemenskap som inte bygger på att man tillhör en utsatt grupp, utan en gudstjänstfirande gemenskap, där alla möjliga människor i det lokala samhället känner tillhörighet. Att ha relationer och en gemenskap som kan vara stödjande när livet svajar är en av de skyddsfaktorer som hjälper en individ att inte hamna i utanförskap. Där är kyrkan unik i samhället.

Vad är viktigast idag i Stadsmissionens arbete?

– Det är faktiskt detsamma idag som tidigare. Det kan låta konstigt att prata om fattigdom i ett av världens rikaste länder med det kanske mest välutvecklade välfärdssystemet. Men det är en realitet. Det kanske inte är en fattigdom där människor riskerar svält, men en fattigdom där resurserna inte räcker till och man lever väldigt skört

på marginalerna. Vi har idag en situation i Sverige där individen är mer utsatt och sårbar än tidigare. Välfärdssamhället har dragit sig tillbaka lite grand och man är mer beroende av att själv ha försäkrat upp tillvaron. Har man inte arbete och en familj som kan gå in när livet skakar är risken större idag än för tjugo, trettio år sedan att man hamnar i ett utanförskap.

Ser du några aktuella trender som påverkar sättet ni arbetar på?

– Jag ser två tydliga trender. Den ena är just relationen mellan staten och medborgaren, där medborgaren i högre grad måste klara sig själv. Det är en långsam förändring i regelsystemen som pågått sedan den ekonomiska krisen på 90-talet, när politikerna insåg att vi inte kunde finansiera välfärdssystemet och därför måste minska människors rättigheter i det. – Det andra är trenden att det som händer ute i världen påverkar oss jättesnabbt här i Sverige. Klimatförändringar och krig som skapar flyktingströmmar och fattigdom är exempel på det.

Vilka är de största insatserna ni gör idag?

– Det är boenden. Vi har ungefär 200 ensamkommande som fått bostad genom vår försorg. Vi har mellan 150 och 200 vuxna i hemlöshet, ofta med missbruk eller psykisk sjukdom i bagaget, som vi säkerställer boende för. Sedan har vi nära 700 personer varje år som

arbetstränar hos oss i våra verksamheter. Vi ger basbehovsstöd och serverar runt 30 000 luncher om året till människor som saknar hem och bostad.

Ni hjälper många nyanlända. Vilka är de viktigaste insatserna för att lyckas med integration?

– Arbete, förskola och utbildning. Sedan en sak till: nyfikenhet. Det krävs en öppenhet hos alla oss som har vår hemvist i det här landet, oavsett om man har en annan etnisk bakgrund eller inte. Vi som har byggt ett liv här behöver orka vara lite öppna och nyfikna på människor som nyligen har kommit. Om man bara bemöts med ointresse, likgiltighet, eller rent av fientlighet, sker ingen integration.

Vad driver dig i ditt arbete?

– När jag läste till präst var det en biskop som sa till oss kandidater, att man inte ska bli präst om man inte känner kärlek till människan. Det är nog min drivkraft och grunden till att jag alltid känt en nyfikenhet, ett enormt engagemang och en tro på att vi människor har förmåga att förändra livet och samhället. Ofta är det i mötet med människor som jag får energin och kraften till det jag gör. Det har jag känt både som församlingspräst och här i Stockholms Stadsmission. Verksamheten är väldigt mycket större nu, men jag har fortfarande gudstjänster i S:t Paulskyrkan på Södermalm, där jag kan möta våra deltagare. Det är väldigt viktigt

för mig att ha en direktrelation till dem. Det är en liten grupp människor som lever i akut hemlöshet, men jag behöver möta dem och de behöver möta mig. De är ofta kritiska och jag tycker att det danar mig.

Direktor för Stockholms stadsmission och präst. Vem är Marika Markovits privat?

– Jag bor i Farsta, har två vuxna bonusbarn, två barnbarn och en son på 15 år som bor hemma. Mitt stora fritidsintresse är att dyka. Jag och min särbo åker och dyker några veckor per år. Jag har varit både fisk- och vattenrädd. Men upptäckte att det där ögonblicket när man tömmer luften ur västen och börjar sjunka och en ny värld öppnar sig är en helt fantastisk upplevelse. Djuren under ytan är inte rädda för oss, så man får en fantastisk närkontakt, säger Marika Markovits.

Vad tänker du tala om på frukostseminariet i Saltsjöbaden i vår?

– Diakonins startpunkt är engagemanget för nästan och mitt eget ansvar. Församlingarnas diakoni och Stadsmissionernas arbete börjar just i det personliga ansvaret och engagemanget. Jag kommer också att berätta en del om de utmaningar vi ser i staden i vår samtid.

STOCKHOLMS STADSMISSION

Stockholms Stadsmission är en idéburen organisation som arbetar för ett mänskligare samhälle för alla: *Vår värdegrund vilar på en uthållig och handlingskraftig kärlek till människan – något som formar hur vi ser på individen och samhället. Arbetet med att leva efter värdegrunden sker överallt och hela tiden i vår organisation.*



VÄLKOMMEN TILL

Saltis

Kerstin Braathen (tv), ansvarig för integrationsarbetet i Salt-sjöbadens församling. Lotta Ljungman Stenhardt är en av dem som administrerar arbetet i Välkommen till Saltis och var med på Centralen 2015.

Den stora flyktingströmmen 2015 nådde Sverige med en styrka ingen anat. Många flyktingar kom till Centralstationen i Stockholm. I det kaos som uppstod spelade ideella krafter en viktig roll för att lösa situationen. Frivilliga som ville hjälpa strömmade till och spontana nätverk uppstod på plats. Ett av dessa nätverk var Facebookgruppen Välkommen till Saltis.

TEXT OCH FOTO: ARNE HYCKENBERG

Gruppen blev ett sätt att snabbt samordna akuta hjälpinsatser. Välkommen till Saltis samarbetade redan från början med Saltsjöbadens församling, som bidrog med lokaler för språkkafé, förrådsutrymmen och boende för transitflyktingar. Under de fyra år som gått sedan 2015 har Välkommen till Saltis fortsatt sitt arbete. I samarbete med kommunen, kyrkan och andra ideella verksamheter har man skapat en framgångsrik modell för flyktingmottagande och integration.

LOTTA LJUNGMAN STENHARDT

var med på Centralen 2015 och är i dag en av dem som administrerar arbetet i Välkommen till Saltis. Hon berättar om hur arbetet förändrats:

– Efter de mer akuta insatserna, ändrade vi 2016 verksamheten till att hjälpa dem som flyttade in till Saltsjöbaden. Det var också då föreningen Välkommen till Saltis bildades, för att vi skulle kunna organisera oss bättre. I Facebookgruppen, som är vårt stora nätverk, är det ungefär 750 medlemmar, 50 volontärer och cirka 30 kontaktpersoner. Det vi huvudsakligen gör är språkträning och bostadssök vid vårt språkkafé och det är kontaktmannaskap. Så fort någon flyttar in till Saltis får jag direkt veta det av kommunen. Då försöker jag hitta en kontaktperson eller kontaktfamilj för den nyinflyttade. Sedan går

vi dit tillsammans och knackar på så snart som möjligt, helst dagen efter. Vi frågar om de vill ha hjälp med något och berättar om oss och om vad vi gör. Samtidigt erbjuder vi en kontaktperson som blir som en fadder. Eftersom det ofta inte finns någonting, kanske bara en säng i lägenheten när de flyttar in, börjar vi samla in möbler och saker som de behöver. Det handlar också om att guida dem i samhället, bli lite kompis och ge dem en möjlighet att prata svenska. Med vår hjälp får också barnen någon fritidsaktivitet.

FÖR SALTSJÖBADENS församling

var det angeläget att vara med i flyktingarbetet redan från början, bland annat med lokaler. När Välkommen till Saltis flyttade in sin verksamhet i en ny lokal på Frejvägen i Neglinge, kunde församlingen bidra med en halv årshyra i starten.

– Det började med att Välkommen till Saltis kom till oss och hade språkkaféet i församlingshemmet. Eftersom vi har begränsat med personalresurser i församlingen, valde vi att bidra ekonomiskt till föreningen så att lokalen i Neglinge kunde bli en naturlig och mer tillgänglig mötesplats för Välkommen till Saltis verksamhet, säger Kerstin Braathen, ansvarig för integrationsarbetet i Saltsjöbadens församling.

»Man kan inte köpa integration för pengar. Det är vi medborgare som ska öppna upp och lotsa fram människor, annat kommer vi aldrig att komma någon vart med.«

– Det är en källarlokal vi hyr av en bostadsrättsförening. Den är på 55 kvadratmeter med ett pentry. Det är ganska litet men det fungerar perfekt för oss. Det är mycket familjärt och både volontärer och nyanlända känner sig hemma där. Vi har språkkafé och läxhjälp där på måndagar och onsdagar kl 18.00-19.30. Tillsammans med kommunen har vi också ett projekt som finansieras av Länsstyrelsen. Där hjälper vi nyanlända att hitta bostad. Det är ett jätteproblem att de efter två år inte längre har en bostad och det är något de verkligen behöver hjälp med att ordna, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

– En del av kyrkans diakonala arbete handlar om att påverka samhället utifrån de behov vi möter och ser. Det är en viktig fråga för oss. Vi ska peka på behoven, som detta med att kommunerna ansvarar för de 24 första månaderna och sedan förväntas man själv kunna ordna ny bostad. Det är svårt att klara allting själv om man inte kommit igång med språket och inte har tillgång till samhällsinformation. Det är svårt nog för vem som helst att hitta bostad i en storstadsregion. Det vet alla, säger Kerstin Braathen.

– Det problemet är en del i projektet med bostadssök som vi har med

Länsstyrelsen och kommunen. Det är häftigt att vi kan ha det samarbetet. Dyker det upp någon som behöver hjälp med något, utöver det där med språk och bostad, kan vi vända oss till vår kontaktperson i kommunen som kan hjälpa oss. Samarbetet med kommunen och församlingen funkar jättebra och vi har blivit ovärderliga för varandra, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

VÄLKOMMEN TILL SALTIS förlitar sig helt på människor som ställer upp ideellt och utan ersättning.

Även Svenska kyrkans verksamhet på många områden är beroende av ideella. Hur kommer det sig att så många är villiga att ge av sin tid till andra?

– Jag tror att människan har ett behov av att ha en funktion, där man är viktig för någon annan. Det ser vi bland de volontärer vi har kontakt med i kyrkan också, säger Kerstin Braathen.

– Man ångrar inte att man kom och hjälpte till. Alla som gör det går därifrån med ett leende. Det är en upplevelse som ger energi, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

VILKA RESULTAT har arbetet i Saltsjöbaden gett? Lotta Ljungman Stenhardt och Kerstin Braathen kan konstatera att det gått mycket bra.

– Vi har haft en otrolig framgång med att hitta bostäder här i Saltsjöbaden, just genom att vi har nätverket. De nyanländas kontaktpersoner söker på Facebook och genom sina egna nätverk och frågar om någon har en gäststuga att hyra ut, eller om man känner någon som har det. Man ringer på annonser och följer med den bostadssökande på visningar. På det sättet skapar man trygghet även för hyresvärden, säger Lotta Ljungman Stenhardt.



– Sedan är det det där med jobb.

Det surras i samhället om att de som kommer inte vill jobba, bara ha bidrag. Men jag har inte träffat en enda under de här åren som är så. Alla är ambitiösa och vill jobba. Det är viktigt att de blir skattebetalande medborgare. Det kan gå till så att de kommer till språkkaféet och där frågar vi vad de jobbat med. Bland våra volontärer finns de som jobbat med rekrytering och kan hjälpa till, exempelvis med att skriva ett CV. En man som kom till oss hade drivit ett resebolag i sitt hemland och frågade oss om hur han kunde göra det i Sverige. Två dagar senare fick vi träffa karriärvägledaren som öppnade alla dörrar för honom. Jag är övertygad om att han snart kommer att ha sin egen resebyrå, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

Vad är nyckeln till framgång? Finns det något i arbetet med flyktingmottagande och integration som andra kan ta efter?

– Man kan inte köpa integration för pengar. Det är vi medborgare som ska öppna upp och lotsa fram människor, annat kommer vi aldrig att komma någon vart med, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

– Nyckeln till framgång ligger nog dels i det som görs handgripligt med förarbete, dels i kontakten in i samhället. Vi har förmånen av att ha ett väldigt bra samarbete med Nacka kommun med tillgång till alla funktioner som finns i kommunverksamheten. Vi använder vår kunskap för att leda människor dit deras behov kan mötas, säger Kerstin Braathen.

– Även Nacka kommun tycker att det här sättet att arbeta är en framgång. Det har redan börjat sprida sig lite och kanske kan det bli något av en Nackamodell när man ser hur bra det blir. Jag ser det som ett koncept för hela Sverige längre fram. Då skulle vi inte ha sådana problem med integration. Tänk om varenda en som kom hit skulle få en kontaktperson genom en ideell organisation som stöttas från kommunerna, säger Lotta Ljungman Stenhardt.

LÄXHJÄLP OCH SPRÅK- TRÄNING

Träna svenska är en verksamhet som anordnas på biblioteket i Saltsjöbadens köpcentrum. Det är ett samarbete mellan Saltsjöbadens församling och Röda Korset

TEXT: ARNE HYCKENBERG **FOTO:** UNSPLASH

Varje torsdag mellan 15.30 och 17.30 får nyanlända hjälp med språkförståelse och läsläsning i bibliotekets lokaler. Christina Ekeberg, Christina Lindbom och Lena Bergenheim arbetar ideellt med språkutbildningen. Alla tre har en gedigen pedagogisk kompetens på olika nivåer.

– Biblioteket har varit fantastiskt tillmötesgående och trevliga. Vi började i liten skala, förrföra hösten, med endast några få deltagare. Det har varit roligt, utmanande och hjärtskärande. De som kommer är barn, vuxna och framförallt ungdomar, som behöver hjälp med sina studier. Materialet de arbetar med är SFI:s kurslitteratur. Det kan vara svårt för dem att förstå innehållet, när de kommer från en helt annan kultur. Det vore bra om kurslitteraturen var mer anpassad till deras behov och många ord är alldeles för svåra, säger Christina Ekeberg.

För 300 år sedan, den 13 augusti 1719, drabbade svenska och ryska trupper samman i slaget vid Stäket. Museet HAMN tillsammans med samverkanspartner (bland annat församlingen) uppmärksammade 300-årsdagen av slaget vid Stäket i mitten av augusti. Saltaren gjorde ett besök på Skogsö där Svenska Lif:Compagniet och historiska föreningar från övriga Sverige, Finland, Norge, Ryssland och Estland visade upp sig klädda i tidsenliga uniformer från 1700-talet.

SLAGET VID STÄKET

FOTO: THERESIA JATTA KÖLIN





DELTA I AKTIVITET

BARN & FAMILJ

ÖPPET HUS

BABYSÅNG & CAFÉ

Lek, prat, sång och fika. Under "babysångstunden" sjunger vi både kända och nya sånger tillsammans. Kom när du vill och stanna så länge det passar dig och ditt/dina barn! Musikstunder: kl 10.00 för barn 10 månader och uppåt. Kl 11.00 för barn 0-9 månader. Ledare Linda Linné Asker. Torsdagar kl 09.30-12.00, Prästgården

TORSDAGSKLUBBEN

Tycker du om att leka, pyssla, skapa och är mellan 10 och 12 år? Då är torsdagsklubben något för dig! Ledare/anmälan: Christian Olsmalm.christian.olsmalm@svenskakyrkan.se Torsdagar kl 15.00-17.00, Prästgården.

SÖNDAGSSKOLA FÖR BARN

Söndagsskola i samband med söndagsgudstjänsten kl 11.00. Barnen (3-6 år) får ta del av bibelberättelser utifrån ett pedagogiskt material som heter "Skatten". Ledare: föräldrar i församlingen och Christian Olsmalm. Söndag 15/9, 6/10, 24/11, 15/12 kl 11.00, Uppenbarelsekyrkan/Prästgården

MIN KYRKA

Mässa/gudstjänst med små & stora. Efteråt pannkakor. Söndag 29/9, 20/10, 10/11 kl 11.00, Uppenbarelsekyrkan

KÖRLEKIS

Tillsammans upptäcker vi glädjen i sången och musiken. Vi medverkar tillsammans med barnkörerna i familjegudstjänsten Min kyrka. Körlekis riktar sig till barn 5 år. Körledare: EvaMarie Agnelid. Anmälan: saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se Tisdagar kl 15.30-16.00, Prästgården

BARNKÖR 1

Med rörelse och fantasi lär vi oss grunderna i körsång. Vi jobbar med den unisona sången och medverkar i familjegudstjänsten Min kyrka, gör musiker och konserter. Ålder: Förskoleklass - åk 1. Körledare: EvaMarie Agnelid. OBS kö till denna grupp. Tisdagar kl 16.15-17.00, Salt- jobadens församlingshem.

BARNKÖR 2

Med rörelse och fantasi lär vi oss grunderna i körsång. Vi jobbar främst med den unisona sången. Vi medverkar i familjegudstjänsten Min kyrka, gör musiker och konserter. Ålder: åk 2 - åk 3. Körledare: EvaMarie Agnelid. Anmälan: saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se Tisdagar kl 17.15-18.15, Salt- jobadens församlingshem.

Diskantkören

Vi sjunger i stämmor och övar notläsning. Vi medverkar i familjegudstjänsten Min Kyrka. Musiker och konserter finns också på schemat. För barn i åk 4 och uppåt. Körledare: EvaMarie Agnelid. Anmälan: saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se Tisdagar kl 18.30-19.25, Salt- jobadens församlingshem.

UNGDOMAR

UNG I KYRKAN

Ungdomskvällar. Onsdag 23/10, 13/11, 11/12. 18.30-21.00, Prästgården

KONFIRMATION

Kontakta Ulrica Hamrin, Ulrica.Hamrin@svenskakyrkan.se, 08-748 19 14

LEDARUTBILDNING

Kontakta Ulrica Hamrin, Ulrica.Hamrin@svenskakyrkan.se, 08-748 19 14

SVENSKA KYRKANS UNGA I SALTSJÖBADEN

En förening för och med ungdomar. Mer info: facebook.com/skusaltis

AU PAIR CAFÉ

Du som arbetar som Au Pair, kom och träffa andra unga människor! If you are working as an Au Pair, visit our little café and meet other young people! Frågor/Questions? Gudrun Braugenhardt 070-424 04 94, gudrun.braugenhardt@telia.com, meddela om du kommer. Please notify me if you are interested in attending. Se även Facebook "Au Pairs Saltsjöbaden". Onsdag 11/9, 25/9, 9/10 23/10, 6/11, 20/11 4/12 kl 19.00, Saltsjöbadens

SAMTALSGRUPP

BIBELTEXTSEMINARIER

Vad kan texter som är mer än två tusen år gamla ha för betydelse idag? Under hösten finns tillfälle att vara med och samtala kring olika bibeltexter. Ingen anmälan, inga förkunskaper krävs. Ledare: Claes-Otto Hammarlund.

Torsdagar, ojämn veckor, 12/9 - 5/12, kl. 17.00-18.45, Saltsjöbadens församlingshem.

SORGEGRUPPER

GEMENSKAP I SORGEN

Har du förlorat en anhörig eller vän? Gemenskap i sorgen är samtalsgruppen där du får sätta ord på smärtan. Här får du träffa andra i samma situation. Varje träff har ett tema. Tillsammans hjälper vi varandra en bit genom sorgen. Ledare Carina Nilsson, präst. I höst erbjuds sorgegrupp både dagtid och kvällstid. Anmälan senast 1/10: carina.c.nilsson@svenskakyrkan.se, 08-748 19 12. Ange dagtid eller kvällstid.

DAGTID:

Torsdag 10/10, 17/10, 24/10, 31/10, 21/11 kl. 10.00-11.30, Saltsjöbadens församlingshem. Avslutas med lunch 28/11 kl. 11.30.

KVÄLLSTID:

Torsdag 17/10, 24/10, 31/10, 14/11, 21/11 kl. 18.30-20.00 Saltsjöbadens församlingshem. Avslutas med middag 28/11.

TISDAGSLUNCH

EN SEGELBÅT TILL KINA
Carin Hildebrand och Kjell Borking berättar om sin tid som företagare i Kina där de introducerade segling i en kinesisk kuststad. Anmälan senast 3/9: carina.c.nilsson@svenskakyrkan.se, eller 08-748 19 00 (vx) Tisdag 10/9 kl 12.00, Saltsjöbadens församlingshem

MARIA OCH BARNEN I MEDUGORJE

Carina Nilsson, präst berättar om Maria-uppenbarelserna i Herzegovina i vår tid. Anmälan senast 1/10: carina.c.nilsson@svenskakyrkan.se, eller 08-748 19 00 (vx) Tisdag 8/10 kl 12.00, Saltsjöbadens församlingshem

VERKLIGHETENS BETLEHEM

Kjell och Inger Jonasson har arbetat och verkat i Betlehem för Svenska kyrkan sedan 1990-talet. De kommer att berätta om vardagen för kristna familjer i Jesu födelsestad. Anmälan senast 3/11: carina.c.nilsson@svenskakyrkan.se, eller 08-748 19 00 (vx) Tisdag 12/11 kl 12.00, Saltsjöbadens församlingshem

FÖREDRAG

FRANCISKUS

En av medeltidens största genier, men i munkdräkt. Föredrag av teol. dr. Gunnar Granberg. Tisdag 10/9 kl 19.00 Saltsjöbadens församlingshem

Se även under tisdagslunch.

CIRKELDANS

STILLHET & RO

Rörelse och dans som meditation. Dansen tar vid där orden slutar. Ledare Ulrica Hamrin. Torsdag 5/9, 26/9, 17/10, 7/11, 28/11 kl 18.00, Skogsö kapell

KÖRER

KÖRER FÖR BARN

Se under barn & familj.

SALTARKÖREN

En kör för alla oavsett förkunskaper. Körledare Katja Sjalander. Onsdagar kl 13.00-15.00, Saltsjöbadens församlingshem.

SALTSJÖBADENS KYRKOKÖR

En blandad kör med ambitioner som sjunger SATB. Notläsningsförmåga och/eller god körvana krävs. Kören medverkar i gudstjänster, ger egna konserter och sjunger också tillsammans med Vokalensemblen Alicia i större verk och festgudstjänster. Kören har många spännande projekt på gång bl a Julatoriet av Bach och körresa till Georgien (maj 2020). Körledare/Intresseanmälan: Katja Sjalander, katja.sjalander@svenskakyrkan.se Torsdagar kl 19.00-21.15, Saltsjöbadens församlingshem.

VOKALENSEMBLEN ALICIA

En damkör som sjunger både klassiska och nyskrivna verk för kvinnoröster, både a cappella och i samarbete med professionella musiker. Alicia medverkar i gudstjänster, ger egna konserter och sjunger också tillsammans med Kyrkokören i större verk och festgudstjänster. Under hösten sjunger kören bland annat Faurés requiem. Körledare/Intresseanmälan: EvaMarie Agnelid, evamarie.agnelid@svenskakyrkan.se Onsdagar kl 19.00-21.15, Salt- jobadens församlingshem.



TIPS: Scanna QR-koden med din telefon så kommer du direkt till svenskakyrkan.se/saltsjobaden där du hittar information om allt som händer under hösten.

KALENDER

SÖNDAG 8 SEPTEMBER

11.00 Startgudstjänst
Saltsjöbadens kyrkokör,
Vokalensemblen Alicia,
Saltarkören, barnkör,
personal/medarbetare,
frivilliga med flera
Uppenbarelskyrkan

16.00 Sensommarmusik
Stockholm Brass Quintet
Sprakande brassmusik av
bland annat Tarrodi och
Previn. Fri entré.
Uppenbarelskyrkan

TISDAG 10 SEPTEMBER

11.45 Lunchandakt
Uppenbarelskyrkan

12.00 Tisdagslunch
En segelbåt till Kina
Carin Hildebrand och Kjell
Borking berättar om sin tid
som företagare i Kina där de
introducerade segling i en
kinesisk kuststad. Anmälan
senast 8 september,
08-748 19 00 (vx) eller
carina.c.nilsson
@svenskakyrkan.se
Församlingshemmet

19.00 Franciskus – en av
medeltidens största genier,
men i munkdräkt. Föredrag
av teol. dr. Gunnar Granberg.
Församlingshemmet

ONSDAG 11 SEPTEMBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 12 SEPTEMBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

17.00 Bibeltextseminarium
Församlingshemmet

SÖNDAG 15 SEPTEMBER

11.00 Mässa
Carina Nilsson, präst,
Söndagsskola för barn
Uppenbarelskyrkan

ONSDAG 18 SEPTEMBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 19 SEPTEMBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

SÖNDAG 22 SEPTEMBER

11.00 Mässa
Claes-Otto Hammarlund,
präst
Uppenbarelskyrkan

MÅNDAG 23 SEPTEMBER

14.00 Andakt
Carina Nilsson, präst
Saltsjöbadens sjukhus

ONSDAG 25 SEPTEMBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 26 SEPTEMBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

17.00 Bibeltextseminarium
Församlingshemmet

18.00 Stillhet & Ro
Skogsö kapell

SÖNDAG 29 SEPTEMBER

11.00 Min kyrka
Thomas Arlewall, präst
barnkörerna
Uppenbarelskyrkan

13.00–14.30
Återvändardag
Skogsö kyrkogård
och kapell

ONSDAG 2 OKTOBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 3 OKTOBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

SÖNDAG 6 OKTOBER

11.00 Mässa med avtack-
ning av kyrkoherde Thomas
Arlewall. Körer, solister m fl.
Efteråt mingel i församlings-
hemmet med möjlighet att
s säga "hej då" till kyrkoherden.
Söndagsskola för barn.
Uppenbarelskyrkan

TISDAG 8 OKTOBER

11.45 Lunchandakt
Uppenbarelskyrkan

12.00 Tisdagslunch
Maria och barnen i Medu-
gorje. Carina Nilsson, präst
berättar om Maria-uppen-
barelserna i Herzegovina i
vår tid. Anmälan senast
1 oktober 08-748 19 00 (vx)
eller carina.c.nilsson
@svenskakyrkan.se
Församlingshemmet

ONSDAG 9 OKTOBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 10 OKTOBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

17.00 Bibeltextseminarium
Församlingshemmet

SÖNDAG 13 OKTOBER

11.00 Tacksägelsesöndag
med medeltidsmusik och
marknad, Saltsjöbadens

kyrkokör, Ensemble Frispel,
Ulrica Hamrin, dans
Uppenbarelskyrkan

ONSDAG 16 OKTOBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 17 OKTOBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

18.00 Stillhet & Ro
Skogsö kapell

SÖNDAG 20 OKTOBER

11.00 Min kyrka
Musikalen "Legenden
om de tre träden"
Barnkörerna
Uppenbarelskyrkan

18.00 "Låt mig värma din
frusna själ". Ungdomskören
Cantemus från Nyköping
sjunger under ledning av
Jenny Tjärnström.
Uppenbarelskyrkan

ONSDAG 23 OKTOBER

09.00 Morgonbön
Skogsö kapell

TORSdag 24 OKTOBER

09.30–12.00 Öppet hus
Babysång & café
Prästgården

17.00 Bibeltextseminarium
Församlingshemmet

Med reservation för ändringar.

En gemenskap. En tillhörighet. Om du vill bli medlem i Svenska kyrkan, kontakta expeditionen

08-748 19 00, Saltsjöbadens församling, Kyrkplan 2, 133 34 Saltsjöbaden eller saltsjobadens.forsamling@svenskakyrkan.se.

ÖPPETTIDER

FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN

Måndag, onsdag–fredag kl 09.00–11.30 samt
kl 13.00–15.00.

Tisdagar kl 10.30–11.30 samt kl 13.00–15.00

Kontakta oss för att boka tid för samtal, dop, bröllop
eller begravning och för andra frågor.

UPPENBARELSKYRKAN

Vardagar kl 08.00–16.00

Lördagar kl 09.00–16.00

Söndagar kl 09.00–16.00

SKOGSÖ KAPELL

Vardagar kl 08.00–16.00

Lördagar kl 09.00–16.00

Söndagar kl 09.00–16.00

Döpta

Emelie Ingrid Josefin Helmstrand
Loui Olof Magnus Clacton
Léa Cornelia Smithson
Eira Leia Ruth Ester Svedborg
Sophie Anna Elisabeth Stray
Leija Mona Maud Gruvensjö Argulander
Gabriel Ivar Oliver Johnsson
Claes Henning Theodor Järud
Felicia Lovisa Löfqvist
Olivia Astrid Johannesdotter Burkhardt
Hugo Gösta Lage Mörner
Bianca Maria Ellen Odqvist

Arvidna

Aino Balder
Gotthild Marie-Louise Gerd Brodin
Rolf Ludvig Robinson Hult
Carin Harriet Adler
Marianne Christin Rosander
Karin Inga-Britt Hansson
Maj Yvonne Sjöström
Birgit Anna Charlotta Löhr
Eva Christina Åman
Anders Göran Henriksson
Rolf Carl Gustaf Magnusson
Ing-Britt Kerstin Linnéa Hed
Ester Ingeborg Åström
Claes Gustaf Welwert
Nils Jonas Börje Liljeholm
Ann-Charlotte Kristina Rydberg
Olov Peter Sahlin
Siv Ingeborg Arrenius
Knut Olof Eklund
Cristina Margaretha Kihlborg
Kerstin Gurli Elisabet Nordenstam
Claes Bertil Gustaf Folcker
Mona Birgitta Liljenberg

Vi ska utifrån den kristna tron, bidra till att människor som vistas och bor i Saltsjöbaden, Kan finna sin Gud, Få en tro som bär, och Leva ett liv i kärlek.

TANKEN

med kyrkoherde Thomas Arlevall

Det handlar om relationer

JAG MINNS MIN första resa med några ungdomar i församlingen. Det var novemberlovet hösten 2001 och jag åkte tillsammans med en annan präst med tolv nykonfirmerade ungdomar till Taizé i Frankrike. Det är ett kloster där unga människor från olika länder möts och talar om kristen tro med varandra.

DET HÄNDE MYCKET på denna resa och jag och den andra prästen fick kämpa ordentligt med några av killarna under veckan i Taizé. Det blev många och långa samtal om hur man ska vara mot varandra, om att vara schyssta och ärliga mot varandra. I slutet av veckan gav vårt arbete utdelning, de sista dagarna blev riktigt bra och vi blev en grupp med god sammanhållning. Men vi fick kämpa rejält!

SÅ GICK DET tolv år och jag mötte två av killarna igen och jag kände igen dem. De var på väg in till stan och de var uppklädda för att gå på fest. Nu var de inga stökiga tonåringar utan två män som mognat och blivit vuxna. Det var ett roligt och starkt möte som jag fortfarande minns med glädje.

FÖR MIG ÄR det något väldigt viktigt och stort att få ha varit präst i Saltsjöbadens församling under så lång tid, i mer än 18 år. Alla barn, ungdomar och vuxna som jag har fått möta. I glädje – barn som jag döpt och sedan femton år senare konfirmerat. Ungdomar som jag konfirmerat och som femton år

senare mött sin livspartner och jag fick vara vigselprästen. Men också i sorg – människor som jag lärt känna i olika församlingssammanhang och som jag flera år senare fått begravas till den sista vilan.

MÖTEN I LIVETS BÖRJAN och livets slut, möten i glädje och i sorg, möten i vardag och i fest. En väldig massa "livscirklar" som jag har varit en del av. Och det är jag väldigt, väldigt tacksam för – och inte så lite stolt heller. 😊

SÅ MÅNGA människors livsberättelser i och utanför kyrkans väggar som har varit del av min livsberättelse under min tid som präst och de sista fyra åren som kyrkoherde i församlingen. Det handlar om relationer och för mig är det ett av kyrkans allra viktigaste uppdrag: att vara med och bygga goda relationer mellan människor och Gud.

FÖR MIN TRO är att Gud i sig själv är just detta: Relation. Gud är Fader och Son, Gud är Moder och Dotter och så Anden som ger liv. Gud är relation och Gud vill vara i relation med oss. Från den dag vi föds till den dag vi dör och bortom tid och rum. Tack gode Gud för våra relationer med dig och med varandra!

OCH SIST MEN INTE MINST – ett välsignat stort TACK till alla er som jag fått möta i Saltsjöbadens församling. Det är möten som jag kommer bära med mig nära mitt hjärta.



Kyrkoherde Thomas Arlevall slutar

Efter arton och ett halvt år i Saltsjöbaden slutar kyrkoherde Thomas Arlevall och går vidare till en tjänst som församlingspräst i Sundbybergs församling. Läs mer på sid 6–7.

Avtackning 6 oktober

Välkommen på mässa med avtackning av kyrkoherde Thomas Arlevall söndag 6 oktober kl 11.00 i Uppenbarelskyrkan. Efteråt blir det mingel i församlingshemmet med möjlighet att säga "hej då" till kyrkoherden.